

Oponentský posudek na diplomovou práci Kateřiny Hlavicové na téma „Assessment centrum jako nástroj pro výběr zaměstnanců v bankovním sektoru“

Diplomová práce je zaměřena na v současné době již obligatorní problematiku, jejíž aktuálnost je spojena s pokusy o její poznatkové prohlubování, precizování, zdokonalování a různorodé využívání. V tomto duchu je zpracována také posuzovaná práce, která je vedle vytvoření obecně poznatkového souhrnu vztahujícího se k problematice assessment centra (dále AC) zaměřena na validizaci tohoto nástroje posuzování ve sféře bankovního sektoru.

Posuzovaná práce je členěna do dvou částí, z nichž první tvoří obecně poznatkové zázemí pro část druhou, která je empirické povahy. Jednotlivé logicky na sebe navazující kapitoly teoretické části jsou věnovány historii a popisu metody AC, přehledu metod využívaných v rámci AC, přípravě a realizaci AC, problematice validity a reliability tohoto nástroje, zmíněna jsou rizika popisované metody, uvedena jsou dále specifika AC aplikovaného v bankovním sektoru a odlišení AC od development centra. Tato část práce je vnitřně konzistentní, zahrnuje všechna relevantní dílčí témata. Diplomandka vhodně využívá ke zpracování jednotlivých pasáží bohatých zdrojů odborných pramenů k vystižení jak obecně psychologických tak pracovních psychologických fenoménů relevantních k pojednávané tematice. Text je psán čtivým a kultivovaným odborným jazykem. Oceňuji, že text kompilační povahy je doplněn srovnávacími přehledy, komentáři a hodnotícími stanovisky autorky.

K této části textu mám následující náměty, připomínky a upozornění:

1. Nevýhody AC uvedené v tabulce na str. 19 nepovažuji za kompletní a v diskusi lze upozornit na další potenciální slabiny.
2. Různé typy pozorování lze charakterizovat či popsat zpravidla dvojicemi protikladných adjektiv: přímé – nepřímé, zúčastněné – nezúčastněné apod. Jaký je protiklad „nepozorovaného pozorování“ a má toto označení nějaký věcný význam?
3. Ve 4. kapitole věnované přípravě a realizaci AC postrádám (pokud jsem z nepozornosti nepřehlédl) přípravu a zpracování hodnotících registračních pomůcek (hodnotící škály, registrační schémata apod.).
4. Na str. 54 v 2. odstavci je uvedena potřebná znalost personologie. Je známo autorství tohoto termínu, co je předmětem personologie, je to samostatná vědecká disciplína?
5. Prosím uvést do souladu a vzájemné propojenosti (jinými slovy vysvětlit) text posledního odstavce na str. 54 s textem na následující straně, týkajícím se externích vs. interních hodnotitelů.
6. Jednoznačnost konstatování uvedeného v prvním odstavci subkapitoly 4.9. nekonzistentně se srovnává s skeptičtějšími konstatováními, jak je najdeme v kapitolách 5. a 6.

Uvedené připomínky nechtě jsou chápány jako podněty k diskusi a nezpochybují celkové pozitivní hodnocení této části diplomové práce.

Empirická část diplomové práce je věnována přípravě, koncipování a naplnění výzkumného projektu. Autorka stručně představuje firmu a popis aktivit v pozici bankovního poradce, podává popis AC, jak je aplikováno v organizaci. Následují cíle šetření a formulace hypotéz, výsledky a jejich interpretace, diskuse a závěr. Práci uzavírají přílohy. Zjištěné údaje jsou statisticky zpracovány a uvedeny v přehledných tabulkách, součástí jsou i stručné komentáře a interpretace zjištění.

Připomínky k této části práce jsou následující:

1. Oproti správné diferenciaci mezi kompetencemi, schopnostmi dovednostmi apod. – jak bylo uvedeno v teoretické části práce – v této části tyto rozdíly splývají.

2. Je na zvážení smysl H1 v případě znění H0. Navíc celý výzkumný projekt, jak je koncipován, je velmi jednoduchý. Nebylo by vhodnější sdružovat kompetence do širších bloků (sociální, pracovní apod.) a ty testovat z hlediska validity v souvislosti s formulovanými hypotézami?
3. V celém projektu šetření má autorka příliš málo proměnných pod kontrolou. Je sice cenné, že na tyto skutečnosti v diskusi velmi detailně upozorňuje, ovšem paradoxně v takové míře, že znehodnocuje výzkumný projekt, jeho realizaci i výsledky.

V souvislosti s obhajobou práce doporučuji výrazně se zaměřit na prezentaci a objasnění provedeného šetření a s ním souvisejících okolností.

Závěrem – pro posuzovanou diplomovou práci je typická nevyváženost jednotlivých částí práce. Oproti výtečně zpracované teoretické a obecné poznatkové části je empirická část podstatně slabší. Cíl a zaměření výzkumného projektu lze akceptovat, slabinu však nacházím v rozpracování a realizaci výzkumného projektu. Autorku ctí, že v diskusi projevuje náhled na limity a problémy spojené s provedeným šetřením. Přes uvedené výhrady doporučuji, aby se práce stala předmětem obhajoby.

V Praze dne 2.9.2010

Doc. PhDr. Milan Rymeš, CSc.